

Gáva úr Christiansborg — Eintak av »Fúlubók«

Landsbókasavnið hefur fingið eitt eintak afturat av »Fúlubók«. Í síðstu viku handaði Jákup Lindenskov landsbókavørðinum eintakið, sum er ein gáva frá Folketingets Bibliotek og Oplysnings-tjeneste. Hetta hefur sína forsoğu: í einum brævi, sum fylgdi við gávu, sigur Jákup Lindenskov:

»Einaferð í vár komu vit, Niclas Andreassen, skrivari í Mentunargrunni Føroya Løgtings, at tosa um eitt hvørt í samband við prisir og bókur, sum komu antikvariskar til sølu. Tá nevni Niclas, at hann hevði sæð, at »Beretning til Landstinget afgiven af Den af Tinget i Henhold til Grundlovens § 45 nedsatte Kommission til Undersøgelse af forskellige færøske Forhold«, var at fáa antikvarisk í Keyptmannahavn, men helt hann prísir vera nóg so høg; um ikki tað kundi hugsast, at tað onkustaðni løgu eintok burtgoymd, ti hetta var nevndaralit, sum í síni tíð óivað var prentað í nóg-

um eintøkum.

Lovaði at kanna hetta hjá bókavørðinum á Christiansborg.»

Forkomin

Og tað gjørdi Jákup. Hann fekk at vita, at bókavørð hjá Folketinginum átti fimm eintøk. Men bókavørðurin, Hans Peter Hilden, heldur, tað hava verið fleiri, sum helst eru forkomin.

Í summar sendi so Hans Peter Hilden Jákupi Lindenskov eitt eintak av hesi merkisbók við teirri viðmerking, at hon var ein gáva til bókavørðin í Havn.

Landsbókasavnið hevði framman undan nógur fá eintøk av »Fúlubók«, sum skjótt gjørdist tað populera navnið á »Beretning til Landstinget o.s.frv.«.

Drúgv frágreiðing

Kommisjónin bleiv vald tann 25. juli 1918. 11 mans vóru í henni, har av ein føroyingur, Jóannes

Patursson. Formaður var M. Godsken, borgarstjóri.

Nevndin hefur ikki sitið hendur í favn. Verri enn so. Hon helt hálvthundrað fundir og 15. januar 1920 kom úrslitið út í tveimum bindum: 800 tættskrivaðar bókasíður! Sjálf frágreiðingin er 120 síður og fylgiskjølini 584 síður.

Dýrt

Nevndarbeiðið kostaði statskassanum ikki heilt onki. Hans Peter Hilden, bókavørður, skrivir Jákupi Lindenskov:

»Det fremgår hverken af Rigsdagens regnskaber eller Rigsdagens trykkeri-protokol, hvor stort et oplag den er trykt i. Forklaringen må søges i at kommissionen selv har forestået trykningen. Det fremgår nemlig af Rigsdagens regnskaber, at fuldmægtig Jens Møller, den senere folketingssekretær, på kommissionens vegne pr. 1. februar 1920 har modtaget kr. 6.000 og pr. 1. april 1920 godt 34.000

kr.«

40.000 kr. vóru so sanniliga ikki smápenigar fyri 60 árum síðani.

Embætismenn og adressumálið

Orsøkin til, at Landstingið vildi hava »forskellige færøske Forhold« kannað, vóru tvidrátturin millum logmálaráðharran Zahle og embætismenn í Føroyum, amtmanin Rytter, fútan og sorinskrivaran og adressumálið sokallaða. Føroyingar savnaðu í 1917 undirskriftir til áheitan á bretska stjórnina um at hjálpa Føroyum við vørum, meðan kriggið leikaði á.

Onkur hevði kanska ynskt og væntað, at kommisjónin kom til tað úrslit, at sjálvstýrisfólk í Føroyum vóru landssvikjarar. Men hetta varð ikki. Heldur kom frágreiðingin m.a. at visa, hvussu litlan møguleika, donsku embætismenninir í Føroyum høvdu at skilja tjóðskaparrørsluna.

hd

Tollað sum vanlig motorsúkklá

Gjaldstovan hevur nú avgjørt at tolla eina so nevnda motocrossúkklá sum vanligu motorsúkklá.

Tað skuldi tí nú, hálvantriðja mánað eftir, at súkklan kom til landið, verið greitt at loysa hana út.

Maðurin, sum eigur súkkluna, kom sjálvur við henni úr Danmark, har hann keypti hana fyri 800 kr. Men hann slapp ikki gjøgnum tollin við henni. Tí ong-in visti, hvussu hon skuldi tollast. Ein motocrossúkklá kann ikki goðkennast til vanligu nýtslu á gøtum og vegum. Hon hevur ongar lyktir og annað,

sum krevst av einum akfari, áðrenn tað sleppur út í ferðsluna.

Hetta ger, at fútin mælir frá at geva manninum loyvi at innflyta súkkluna í tí standi, hon er. Tí í Føroyum eru ongi stóð, sum eru avsett til koyring við slíkum súkklum. Verður súkklan brúkt verður tað brot á náttúrufríðingarlógina. Sambært henni er ikki loyvt at skaða náttúruna. Og tað slepst ikki undan, at skaði á náttúruna verður avleiðing in av koyring við einari motocrossúkklá, verður sagt á fútaskrivstovuni.

Tveir vilja útbyggja

Tvey tilboð komu upp á útbyggingina av Frostvirkinum í Norðdepli. Hans A. Olsen í Norðdepli bjóðaði sær til at gera arbeiðið fyri 682.035 kr. og Esmar Heinesen, Klaksvík, fyri 862.000 kr.

Tilboðini umfata müraraarbeiðið, snikka- og timburarbeiðið,

betongarbeiðið og kloakkarbeiðið.

Byggjast skal upp í virkið eystanfyri. Nýbygningurin verður 190 m² og í honum vera matarhøll, umklæðingarrúm, brúsurúm og fyrrúm.

hd

Hevur rist 200 donsk frímerkir

»Heimsmeisterin í frímerkjaristning«, Czeslaw Slania, hevur rist frímerki fyri m.o. Postverk Føroya. Tó ikki so nóg sum fyrri danska postverkið. Hann hevur síðani 1962 havt ein fingur við í spælinum 200 ferðir, frímerki eru komin út í Danmark. Alto hevur

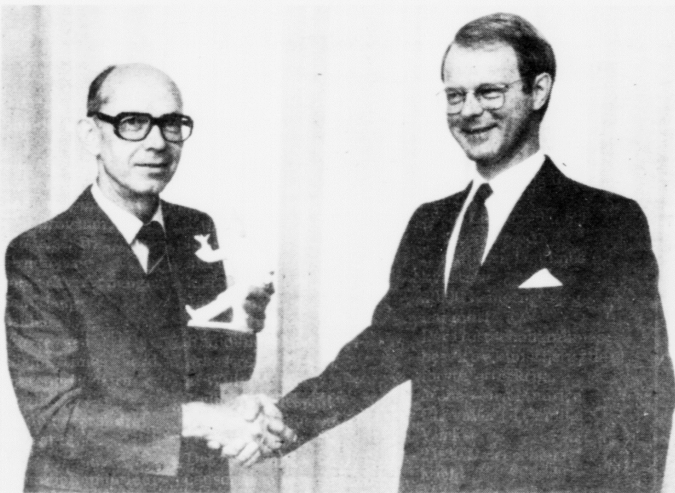
hann í miðal rist tiggju donsk frímerki um árið.

Post- og Telegrafvæsenet helt ikki, tað uttan viðari kundi fara fram við borðinum, at 200. frímerkið var gjørt. Tað avgjórði at heiðra listamannin við eini postalinsmynd.

Czeslaw Slania hevur

búð í Svøríki síðani 1956. Hann er pólskur. Í 1960 fekk hann starv hjá svenska postverkinum.

Hann er iðin og fær nóg av skafti. Umframt tey 200 donsku hevur hann rist út við 400 frímerki fyri onnur lond. M.o. Føroyar.

Hans Würtzen, hægsti maður á Post- og Telegrafvæsenet, handar Czeslaw Slania postalinsmyndina. Hon er, sum tað sæst, av Pjerrot

Tíggju hava longu boðað frá

Ferðamannastovan hevur longu fingið fráboðanir um tíggju ferðamannavítjanir við skipum næsta summer, fyra í juni, fyra í juli og tvær í august. Óivað koma fleiri, sigur Sigurd Simonsen á Ferðamannastovuni.

Tað stóra russiska Maxim Gorkij kemur fyri ferðir næsta ár. Har um bórð er plass fyri 6-700 fólki.

Fyri onnur russisk skip eru eisini fráboðað, Kazakhstán, Estonia og Alexander Pushkin. Og tyska Europa og amerikanska World Discoverer.

Í summer vóru niggju sákar víttjanir, so longu nú er greitt, at tar verða fleiri næsta ár.

